

نردبان سعادت

برگرفته از معراج السعاده
علامه ملا احمد نراقی قدس سره

ویرایش دوم

سید محمد رضا طباطبائی

بیت

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
سخن استاد	۲۳

بخش یکم: مقدمات و کلیات

مبحث یکم: حالت‌های انسان و ارزش تهذیب نفس و تزکیه اخلاق	۳۵
۱. خودشناسی	۳۵
۲. حقیقت انسان	۳۷
۳. اثبات روح مجرد	۳۸
۴. نقش بدن در وجود انسان	۳۸
۵. جایگاه روح پس از مرگ	۳۹
۶. درد و درمان روح و جسم	۴۰
۷. درد و درمان دل و جان	۴۱
۸. اوان خودسازی	۴۴
۹. نقش اخلاق در شخصیت انسان	۴۵
۱۰. معیار سعادت کامل	۴۶

مقدمه

تهذیب نفوس و تربیت انسان‌ها یکی از مهم‌ترین اهداف و خواسته‌های انبیاء (علیهم‌السلام)، به‌ویژه پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و مکتب حیات‌بخش او (دین مبین اسلام) بوده و هست. قرآن مجید می‌فرماید: «هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ».^۱ در این آیه شریفه و آیات مشابه آن، خواندن آیات الهی بر مردم و تزکیه و تعلیم آنان از اهداف بعثت شمرده شده است.

هم‌چنین، در قرآن کریم آمده است:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ».^۲

در این سوره کوتاه، اما نغز و پرمعنا، هر انسانی که از ایمان راستین و عمل صالح و سفارش به حق و سفارش به صبر برخوردار نباشد، زیان‌کار دانسته شده است. منشأ بسیاری از اعمال صالح، اخلاق نیکوست و هریک از تواصی به حق و تواصی به صبر نیز، هم نمونه‌ای از اخلاق نیک است و هم راهبردی به سوی بسیاری از خوبی‌های اخلاقی.

۱. جمعه، آیه ۲.

۲. عصر، آیات ۳-۱.